17/01/2023

Εκδήλωση για τη Μικρασιατική Καταστροφή από τη Σχολή Γονέων – Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κατερίνης με τη Σταυρούλα Ζώρζου

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Την Δευτέρα 16 Ιανουαρίου 2023, στην πρώτη εκδήλωση για το 2023, η Σχολή Γονέων – Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κατερίνης, είχε τη χαρά να φιλοξενήσει την κ. Σταυρούλα Ζώρζου, Χειρουργό-Οδοντίατρο, Συγγραφέα, Μουσικοσυνθέτη. Το Θέμα της δραματοποιημένης παρουσίασης της Μικρασιατικής Καταστροφής ήταν βασισμένο στο βραβευμένο βιβλίο της κ. Ζώρζου “Κι απέναντι ξένοι”.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε με το Μουσικό Σχολείο Κατερίνης, με υπεύθυνο τον κ. Μπεϊνά Δημήτριο, το Μικρασιατικό Σύλλογο Πιερίας, που εκπροσωπούσε ο Πρόεδρος κ. Αναστάσιος Μπογιατζής, και υπεύθυνη της θεατρικής ομάδας η κ. Ευαγγελοπούλου Παναγιώτα.

Η εκδήλωση εντάσσεται στο πλαίσιο του αφιερώματος της Σχολής Γονέων, για τα 100 Χρόνια, από τη Μικρασιατική Καταστροφή του 1922 και τον ξεριζωμό των Ελλήνων από τις αλησμόνητες Πατρίδες της Ανατολής.

Η εισηγήτρια έκανε μια σύντομη ιστορική αναδρομή, με παρεμβολές από τη χορωδία του Μουσικού Σχολείου. Μετά παρουσιάστηκαν δραματοποιημένα τμήματα, από τη θεατρική ομάδα του Μικρασιατικού Συλλόγου!

Η θάλασσα για άλλους είναι αυτή που απομονώνει τους λαούς και τους πληθυσμούς. Για τους Έλληνες όμως πάντα ήταν δρόμος για να πάνε παντού και μάλιστα στην απέναντι πλευρά.
Εξαπλώνονται και στις δύο μεριές του Αιγαίου, Ανατολική και Δυτική. Ανθρωπολογικές και ιστορικές μελέτες δείχνουν πανάρχαια ίχνη, ταυτόχρονα και στις δύο μεριές.

Τώρα κλείνουμε 100χρόνια από τον ξεριζωμό και ταυτόχρονα 100 χρόνια, από τον

ερχομό των ξεριζωμένων Ελλήνων της Ανατολής, στον Ελληνικό χώρο! Έτσι όλοι έχουμε μια στάλα Ανατολής.
Η κακοτυχία ή η ευτυχία της μιας πλευράς επηρεάζει και την άλλη.

Οι Περσικοί πόλεμοι ξεκινούν από την Ανατολή. Η Μικρασία ήταν ο μεγάλος τροφοδότης του στρατού στο Βυζάντιο! Δεν είναι τυχαίο ότι η Νίκαια θα απελευθερώσει την Κωνσταντινούπολη, από τους σταυροφόρους! Ανατολή και Ελληνικός χώρος είναι αλληλένδετα.

Το 1821, ενώ η επανάσταση αρχίζει από την Πελοπόννησο οι Τούρκοι εξαπολύουν σφαγή στο Αϊβαλή. Ο εξισλαμισμός, τα σκλαβοπάζαρα, το παιδομάζωμα δε λείπουν. Χωριά μετακινούνται ένθεν και κείθεν, από τα παράλια στα νησιά, κυρίως στην Κω και με τα μικρά καραβάκια, τρεχαντήρια στην υπόλοιπη Ελλάδα!

Κανένας κατακτητής δε μπόρεσε να ανακόψει και να σταματήσει αυτή την επικοινωνία. Ρωμαίοι, Άραβες κλπ. Το 1821 τα παράλια της Ανατολής θα στείλουν χρήματα και καράβια για να ρθει η λευτεριά το 1930! Απελευθερώνονται η Πελοπόννησος, η Στερεά και λίγα νησιά. Θα χρειαστεί να περάσουν 100 χρόνια, μέχρι τους Βαλκανικούς πολέμους του 1912-1914 για να απελευθερωθούν η Ήπειρος, η Μακεδονία, εκτός από τα βόρεια τμήματά τους, μέρος της Θράκης, τα

νησιά του Αιγαίου, εκτός από τα Δωδεκάνησα και η Κρήτη.

Αμέσως αρχίζει ο πρώτος παγκόσμιος πόλεμος. Η Τουρκία με τον Κεμάλ, συνεργάζεται με τους φίλους τους Γερμανούς και αρχίζουν για τους Έλληνες εκτοπισμοί αμάχων, κλείσιμο καταστημάτων, κρεμάλες, βιασμοί, απαγωγές! Αρχίζει η εθνοκάθαρση!

Το 1914 στη Φώκαια αρχίζουν οι σφαγές και γίνεται πόλη φάντασμα. Το ίδιο γίνεται και σε άλλες πόλεις! Οι Ελληνικοί πληθυσμοί εκλιπαρούν για βοήθεια το Ελληνικό κράτος!
Ο πρώτος παγκόσμιος πόλεμος αφήνει Τούρκους και Γερμανούς ηττημένους. Οι Άγγλοι, Γάλλοι, Ιταλοί, προτρέπουν τους Έλληνες να κάνουν απόβαση στη Σμύρνη και να συνεχίσουν, ώστε η Ελλάδα να γίνει η χώρα των δύο Ηπείρων και πέντε θαλασσών και αυτοί να σφετεριστούν τα πετρέλαια της Μοσούλης. Γίνεται απόβαση στη Σμύρνη και η Μικρασία μοιάζει να ζει το όνειρο αιώνων. Ο Ελληνικός στρατός προχωρά με νίκες.

Ξεκινά η γενοκτονία των Ποντίων.

Στην Αθήνα Βενιζελικοί και βασιλόφρονες αλληλοσπαράσονται για την εξουσία! Ο στρατός μένει χωρίς βοήθεια και στο τέλος χωρίς ηγεσία!

Οι σύμμαχοι κρυφά συμμαχούν με τους Τούρκους, το όνειρο γίνεται εφιάλτης. Ρωμιοί και Αρμένιοι συντρίβονται, απόλυτη καταστροφή.

Οι Ελληνικοί πληθυσμοί ξεριζώνοντσι, καταδιώκονται, καίγονται βιάζονται! Αποδεκατισμένοι θέλουν να περάσουν απέναντι. Οι άντρες 14 έως 45 χρόνων αιχμαλωτίζονται στα τάγματα εργασίας και αφανίζονται. Το 1924 γίνεται ανταλλαγή των πληθυσμών. 1500000 Έλληνες έρχονται από την Ανατολή στην Ελλάδα και 500000 Τούρκοι από την Ελλάδα απέναντι!

Μοναδική περίπτωση στην ιστορία, που τόσο σύντομα, 2000000 άνθρωποι, διώκονται από τις εστίες τους. Όπου εγκαθίστανται οι πρόσφυγες δίνουν το όνομα του τόπου τους με το πρόθεμα Νέα!
Νέα Σμύρνη, Νέα Ιωνία, Νέα Φώκαια, Νέα Μουδανιά… ΝΕΕΣ ΠΑΤΡΙΔΕΣ!

Μετά την ιστορική αναδρομή παρουσιάστηκαν δραματοποιημένη τμήματα, από τη Θεατρική Ομάδα, του Συλλόγου Μικρασιατών. Η ιστορία ξεκινά από τα Μύλασσα, κοντά στην Αλικαρνασσό. Πλούσια και ανεπτυγμένη περιοχή με αλυκές, μεταλλεία, μεγάλη γεωργική παραγωγή.

Καλοκαίρι του 1922. Μουσουλμάνοι και Χριστιανοί ευημερούν, κρατούν το εμπόριο των σιτηρών και αναπτύσσουν τις αλυκές και τα μεταλλεία. Έχουν μαζευτεί τα σιτηρά και τα φρούτα πάνω από το δένδρα! Μένουν μόνο τα σταφύλια, για να γίνει η σταφίδα, η σουλτανίνα.

Το 1914 οι Γερμανοί παρακινούν τους Τούρκους να απελάσουν τους Έλληνες στα Ελληνικά νησιά, κυρίως στην Κω. Το 1919 επιστρέφουν, χαρακτηρίζονται λιποτάκτες, συλλαμβάνονται και στέλνονται στα τάγματα εργασίας.

Σ’αυτούς που συλλαμβάνονται είναι και ο Ανέστης, που τον έκρυψε η μάνα του στο πηγάδι. Τον βρίσκουν οι Τούρκοι και φυλακίζεται. Οι κακουχίες είναι φοβερές! Τους δέρνουν αλύπητα, βρωμιά, πείνα και δίψα τους αποδεκατίζουν. Οι Γερμανοί τους λένε να ξεμπερδεύουν με τους Έλληνες! Ο τόπος ερήμωσε, τους μάζευαν ως προδότες. Όλη μέρα περπάτημα στον ήλιο και τη νύχτα κρύο και χρήση τους σα γυναίκες! Φρίκη, οι τυχεροί πέθαιναν. Πήγαιναν μπροστά στους φρουρούς να τους σκοτώσουν να γλυτώσουν. Στο Εζερούμ έσπαζαν τα βράχια. Πέθαιναν από δίψα και ξύλο και τους πετούσαν μέσα στο ρέμα.

Ο Ανέστης σκότωσε ένα φίδι και έσωσε το φρουρό. Ο φρουρός του έκοψε τα σχοινιά και τον πέταξε στο ρέμα να γλιτώσει. Ο Ελληνικός Στρατός έκανε απόβαση στη Σμύρνη.
Οι Έλληνες ήλπιζαν να γυρίσουν. Οι σύμμαχοι ένας ένας τους εγκατέλειπαν. Οι Ιταλοί εξοπλίζουν τους Τούρκους, η Ρωσία με το Λένιν κάνει συμφωνία με τον Κεμάλ, το ίδιο και οι Γάλλοι. Οι Αμερικανοί και οι Άγγλοι μένουν απαθείς!

Τούρκος μπέης πηγαίνει σε Ελληνα, που του έσωσε το γιο και του λέει να ξεπουλήσει ότι έχει και να φύγει, γιατί τους Έλληνες τους περιμένει μεγάλο κακό. Υπάρχει σχέδιο. Όλοι οι Ρωμιοί θα αφανιστούν, θα πάθουν ότι οι Αρμένιοι.

Ο Έλληνας αντιδρά! Εμείς Τζανεμ τί έχουμε να μοιράσουμε? Εμείς Γιώργη τίποτα. Δε μπορεί να έχετε τα μεταλλεία, τα ωρυχεία, τις αλυκές κι εμείς να είμαστε υπάλληλοί σας. Τα πράγματα είναι τελειωμένα. Μαζέψτε τα και φύγετε. Δε χαίρομαι, σας λυπάμαι, δε μπορώ να κάνω τίποτα.

Ο Ελληνικός στρατός έχει ηττηθεί. Η στρατιά αποχωρεί άτακτα. Ήρωες και λιποτάκτες φτάνουν στη θάλασσα. Μόνο το σύνταγμα του Πλαστήρα προστατεύει

τους πρόσφυγες. Συγκεντρώνονται απέναντι από τα Δωδεκάνησα. Στη Σμύρνη υπάρχουν 300.000 Έλληνες. Το ψωμί σπανίζει. Περισσεύει η πείνα, ό τύφος και η οσμή του θανάτου. Ξεσπά πυρκαγιά στη Σμύρνη, που καίγεται για πέντε μέρες.

Ο επίλογος ξεκινά με το λιντσάρισμα του Επισκόπου Σμύρνης Χρισοστόμου! Νεκρική σιωπή! Σπάζουν πόρτες, μπαίνουν μέσα στα σπίτια και τα λεηλατούν, δεν τους εμποδίζει κανένας.
Πρόσφυγες φορτωμένοι με μπόγους και μωρά στην αγκαλιά προχωρούν στην παραλία, ενώ πολλούς Τούρκοι στρατιώτες τους πυροβολούν. Δεν υπάρχει ελπίδα καμιά. Φωτιά και νεκροταφείο!
Η θάλασσα στη Σμύρνη είναι γεμάτη καράβια, ελληνικά και ξένα, όχι όμως για να πάρουν τους πρόσφυγες!

Η θάλασσα απέραντος βούρκος, πτώματα και αποκαΐδια. Τη μέρα τους αποδεκατίζουν ο πυρετός και ο τύφος,τη νύχτα οι Τσέτες.
Για τους άνδρες 14 έως 45 χρόνων, απαγορεύεται η έξοδος και περνά μέσα από το αδίστακτο χέρι του Τούρκου δυνάστη. Τους στέλνουν στα τάγματα εργασίας(αμελέ ταμπουρού), απ’όπου δεν επιστρέφει κανένας ζωντανός!

Ελέγχουν τους πρόσφυγες για πολύτιμα αντικείμενα, χρήματα ή χρυσαφικά. Έκοβαν δάχτυλα ή αυτιά, χωρίς δυσταγμό, για να πάρουν δαχτυλίδια και σκουλαρίκια!
Έρχονται καράβια να τους πάρουν. Ένας ένας πάνω στο καράβι, άλλοι κλαίγοντας, άλλοι με άγρια ανακούφιση. Αλλοτινές αρχόντισες ματωμένες, ξυπόλητες , αλλοτινοί άρχοντες με σχισμένα ρούχα και μ’ένα μονάχα παπούτσι…

Οι ναύτες τους πετούν στα καράβια και τους στοιβάζουν σα σακιά με άχυρα! Εξευτελισμός και καταστροφή!

Το δράμα των ξεριζωμένων περιγράφεται με λίγες φράσεις!
-Και τί έχουμε να μοιράσουμε εμείς τζάνεμ?
-Εμείς οι δυο Γιώργη τίποτα.
Δε μπορεί να είστε εσείς τα αφεντικά στον τόπο μας
-Και δεν είναι και δικός μας ετούτος ο τόπος Γεζίν? Πού γεννηθήκαμε εμείς και οι παπούδες μας?
-Η Τουρκία στους Τούρκους.
Η Ελλάδα στους Έλληνες.
Και εμείς πού?
-Στην Τουρκία “γκιαούρηδες Έλληνες”
-Στην Ελλάδα “Τούρκοι”
-Κι εκεί ξένοι κι απέναντι ξένοι!
ΑΧ! Ξενούλα μου...

Η εκδήλωση έκλεισε με τρεις παραδοσιακούς χορούς, από το χορευτικό τμήμα του Συλλόγου Μικρασιατών Κατερίνης!
Ευχαριστούμε θερμά τον Δημήτριο Γατσιό – Πεσερίδηγια τις φωτογραφίες και την βιντεοκάλυψη της εκδήλωσης και το ανθοπωλείο Δεμερτζίδης για τον στολισμό της αίθουσα.

Η επόμενη εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί την Δευτέρα 23 Ιανουαρίου 2023 με επίσημο ομιλητή και καλεσμένο τον Αξιωματικό του Ε.Σ ε.α. Συγγραφέα-Εκδότη Σάββα Καλεντερίδη.
Στην έναρξη της εκδήλωσης το τμήμα χορωδίας Ένωσης Ποντίων Πιερίας θα χορέψει παραδοσιακά τραγούδια.

ΣΧΟΛΗ ΓΟΝΕΩΝ

ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

Σάββας Καλεντερίδης

Αξιωματικός Ε.Σ. ε.α.
Συγγραφέας - Εκδότης

www.sxoligoneon.gr

Θέμα: **"Μεταναστευτικό. Το μεγάλο πρόβλημα της Ευρώπης".**

Δευτέρα 23 Ιανουαρίου 2023

Συμμετοχή: Τμήμα Χορωδίας Ένωσης Ποντίων Πιερίας

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ: Ένωση Ποντίων Πιερίας

Συνεδριακό Κέντρο Δήμου Κατερίνης. Ώρα Έναρξης 19:00